

Сарајево, 05.11.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 29.10.2018.- 02.11.2018.**

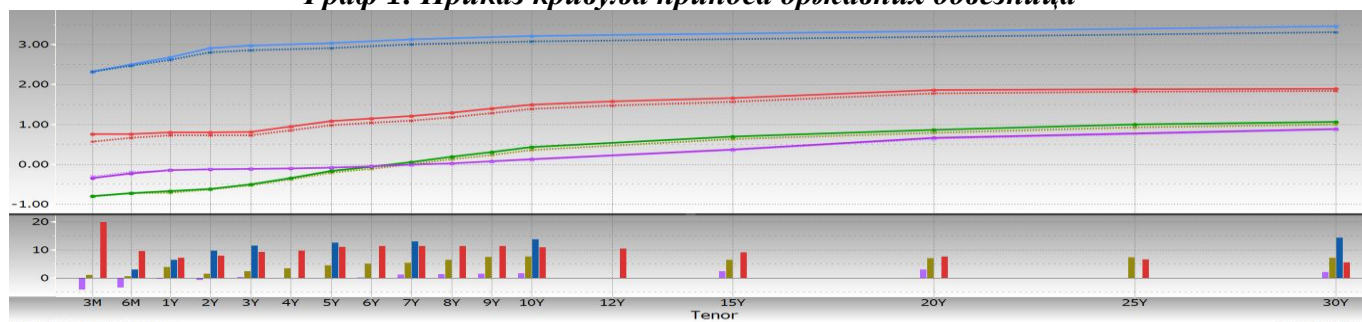
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	26.10.18	-	2.11.18		26.10.18	-	2.11.18		26.10.18	-	2.11.18		26.10.18	-	2.11.18	
2 године	-0,63	-	-0,62	↗	2,81	-	2,90	↗	0,72	-	0,80	↗	-0,12	-	-0,13	↘
5 година	-0,22	-	-0,17	↗	2,91	-	3,03	↗	0,97	-	1,08	↗	-0,08	-	-0,08	→
10 година	0,35	-	0,43	↗	3,08	-	3,21	↗	1,38	-	1,49	↗	0,11	-	0,13	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	26.10.18	-	2.11.18
3 мјесеца	-0,759	-	-0,779
6 мјесеци	-0,734	-	-0,729
1 година	-0.685	-	-0.651

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 02.11.2018. године (пуне линије) и 26.10.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Одлука Агенције за додјелу рејтинга S&P да потврди рејтинг Италије (БББ) и само смањи изгледе рејтинга се одразила на пад приноса италијанских обвезница почетком протекле седмице. Међутим, током протекле седмице објављени су разочаравајући подаци о стагнацији БДП-а Италије у трећем кварталу, док је БДП на нивоу еврозоне забиљежио дупло мањи раст од очекиваног, што је утицало на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама. Након тога је објављен позитиван податак о наставку раста стопе инфлације у еврозони, па је то утицало на раст приноса сигурнијих обвезница еврозоне, односно на пад приноса италијанских обвезница. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 2 и 8 базних поена, док су приноси италијанских обвезница смањени између 12 и 27 базних поена, уз и даље примјетна волатилна кретања у току посматраног периода. Крајем протекле седмице, упркос лошим подацима РМІ индекса, дошло је до раста оптимизма на тржишту због шпекулација о могућем постизању трговинског договора између САД и Кине. Најновији подаци о паду економских индикатора, према мишљењу неколико званичника ЕЦБ-а, не мијењају у основи њихово мишљење о изгледима привредног раста и инфлације, што значи да очекују да ће ЕЦБ, у складу с ранијим планом, обуставити програм квантитативних олакшица крајем текуће године. Подаци о наставку раста инфлације у еврозони и стабилној стопи незапослености би, такође, могли да буду основ за смањење стимуланса, упркос подацима о знатно лошијим перформансама привредног раста овог региона. Премијер Италије Conte је након објављивања податка о стагнирању БДП-а изјавио да је

стагнација дио ширег економског успорења у Европи и да је то очекивано, као и да је управо то разлог због којег се одлучило на експанзивни буџет те поновио да је буџетски дефицит од 2,4% БДП-а за 2019. годину „горњи лимит“ и да се неће мијењати. Европска комисија је саопштила да дуг Италије и даље значи „највећу рањивост“, што представља забринутост за цијелу еврозону те да планирана фискална експанзија није усклађена са смањењем дуга. Крајем седмице предсједник Европске комисије Juncker је изјавио да ће због позиције буџета Италија бити суочена с посљедицама, јер је то први пут да нека земља одлучи да не поштује правила. Европска агенција за надзор пословања банака (ЕВА) објавила је резултате тестова на стрес за текућу годину који су обухватили 48 банака из 15 земаља ЕУ као и Линхенштајн, Исланд и Норвешку, што обухвата око 70% укупне активе банкарског сектора ЕУ. Резултати су показали да је свих 48 банака задовољило критеријум омјера адекватности капитала (Tier 1 ratio) од 5,5% у изразито стресним околностима. Британска банка Barclays је најниже рангирана на тесту, с адекватношћу капитала у неповољном сценарију од само 6,37%. Највећа европска банка, Deutsche Bank, остварила је резултат бољи од очекивања, с нивоом адекватности капитала у најгорем сценарију од 8,14%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим. III квартал	0,4%	0,2%	0,4%
2.	БДП – Француска (квартално) прелим. III квартал	0,5%	0,4%	0,2%
3.	БДП – Белгија (квартално) прелим. III квартал	-	0,4%	0,3%
4.	БДП – Аустрија (квартално) прелим. III квартал	-	0,4%	0,3%
5.	БДП – Италија (квартално) прелим. III квартал	0,2%	0,0%	0,2%
6.	БДП – Шпанија (квартално) прелим. III квартал	0,6%	0,6%	0,6%
7.	Индекс пословног повјерења – ЕЗ ОКТ	110,0	109,8	110,9
8.	Индекс пословног повјерења – Италија ОКТ	-	102,6	103,6
9.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ ОКТ	52,1	52,0	53,2
10.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ОКТ	2,2%	2,2%	2,1%
11.	Стопа незапослености – ЕЗ СЕП	8,1%	8,1%	8,1%
12.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) СЕП	9,9%	10,1%	9,8%
13.	Стопа незапослености – Белгија СЕП	-	6,3%	6,5%
14.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) СЕП	1,0%	-2,6%	1,5%
15.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) СЕП	-	-0,9%	0,1%
16.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г) СЕП	0,6%	-1,5%	1,3%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили снажан раст од 9 до 13 базних поена на седмичном нивоу. Ово повећање је подстакнуто прошлонедјелним опоравком акцијских тржишта те је индекс Dow Jones забиљежио раст од 2,36% на седмичном нивоу, индекс S&P раст од 2,42%, а индекс Nasdaq раст од 2,65%. Поред наведеног, током протекле седмице објављен је податак о очекиваном расту стопе инфлације у САД-у од 2,0% на годишњем нивоу, податак о очекиваном нивоу стопе незапослености од 3,7%, али и подаци о расту броја запослених по секторима, који су били знатно бољи од претходних и очекиваних података. Током ове седмице одржава се редовни састанак FOMC-а, на којем се не очекује измјена актуелне монетарне политике те су чланови овог тијела у протеклој седмици били суздржани од давања изјава. Трговински односи САД и Кине су и током протекле седмице били у фокусу инвеститора. Предсједник САД Trump, који је током протекле седмице започео преговоре с кинеским колегом Xi Jinpingom, је изјавио да ће САД, уколико не буде постигнут жељени договор, проширити тарифе на увоз добара из Кине у САД, на робу и услуге чија је вриједност око 267 милијарди USD. Ипак, коментари предсједника Трампа након првог састанка с кинеским предсједником су оцијењени као позитивни, што је привремено умирило учеснике на финансијским тржиштима. Бивша предсједница Феда Janet Yellen је током протекле седмице критиковала актуелну фискалну политику, упозоривши да САД тренутно на себе преузимају превелики дуг и да ће се тај проблем убудуће само погоршавати, јер све више припадника генерација „бејбибумерса“ одлази у пензију. Буџетски дефицит САД је током ове фискалне године повећан за 779 милијарди USD, односно

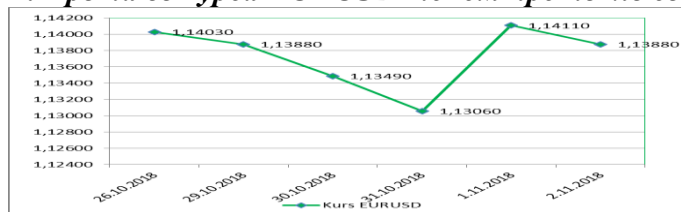
17%, у односу на претходну фискалну годину, што је резултат смањења пореза на профит компанија с нивоа од 35% на ниво од 21%, те је Yellen упозорила да је оваква путања јавног дуга САД неодржива и сугерисала повећање пореза и смањење трошкова пензија. Она је, такође, изразила и забринутост због пооштрених трговинских односа САД и Кине.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	СЕП	2,0%	2,0%	2,2%
2.	Индекс личних прихода (М/М)	СЕП	0,4%	0,2%	0,4%
3.	Индекс личних расхода (М/М)	СЕП	0,4%	0,4%	05%
4.	Стопа незапослености	ОКТ	3,7%	3,7%	3,7%
5.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору	ОКТ	200.000	250.000	118.000
6.	Промјена броја запослених у приватном сектору	ОКТ	195.000	246.000	121.000
7.	Промјена броја запослених у прерађивачком сектору	ОКТ	16.000	32.000	18.000
8.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г)	ОКТ	3,1%	3,1%%	2,8%
9.	ISM индекс прерађивачког сектора	ОКТ	59,9	57,7	59,8
10.	Фабричка потрошња (М/М)	СЕП	0,5%	0,7%	2,6%
11.	Обим поруџбина трајних добара (М/М)	СЕП	-	0,7%	4,4%
12.	Трговински биланс (USD милијарди)	СЕП	-53,6	-54,0	-53,3
13.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Даласа ОК		28,1	29,4	28,1
14.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Чикага ОК	ОКТ	60,0	58,4	60,4
15.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	27. ОКТ	212.000	214.000	216.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1403 на ниво од 1,1388. Током трговања у сриједу курс EURUSD је смањен на најнижи ниво од јуна 2017. године (1,1306), али је током трговања у четвртак забиљежио корекцију навише.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница ВоЕ на којој није дошло до промјена у монетарној политици. Као што је и било очекивано, референтна каматна стопа је задржана на нивоу од 0,75%, као и програм квантитативних олакшица. Везано за Брежит, гувернер Carney је истакао да постоји мало тога што би ВоЕ могла да учини у смислу подршке економији у случају неуредног Брежита који би имао снажан ефекат на страни понуде у економији. Carney је, такође, додао да би у случају Брежита без споразума каматне стопе евентуално требале расти на 1,5%. Гласноговорник партије Демократске уније из Сјеверне Ирске Wilson је за BBC изјавио да ће они да подрже премијерку Мау и њен буџет, наводећи да до данас још увијек нису видљиви исходи споразума о повлачењу те би било непромишљено противити се буџету на основу нечега што није виђено. Такође, он је додао да „не би требало узимати здраво за готово да само због тога што је буџет прошао могу радити што год желе у Сјеверној Ирској“. Агенција за надзор финансијског тржишта Холандије је саопштила да се спрема за повећање трговања за двадесет пута унутар њене финансијске трговинске инфраструктуре, уколико Велика Британија напусти ЕУ у марту без споразума. Рејтинг агенција S&P је упозорила да је ризик да Велика Британија напусти ЕУ без трговинског споразума повећан довољно да утиче на кредитни рејтинг ове земље. Непостизање споразума о Брежиту би узроковало умјерену рецесију у чак пет квартала, уз контракцију економије за 1,2% у 2019. години и 1,5% у 2020. години. У таквом сценарију незапосленост би била повећана с рекордно ниског

нивоа на 7% до 2020. године, што је ниво који није забиљежен од глобалне финансијске кризе, саопштено је из S&P.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) СЕП	1,2	0,8	1,2
2.	Хипотекарни кредити СЕП	64.700	65.300	66.100
3.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) СЕП	-	0,9%	1,1%
4.	Gfk повјерење потрошача ОКТ	-10	-10	-9
5.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) ОКТ	1,9%	1,6%	2,0%
6.	PMI прерађивачки сектор ОКТ	53,0	51,1	53,6
7.	PMI грађевински сектор ОКТ	52,0	53,2	52,1

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88863 на ниво од 0,87797, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2828 на ниво од 1,2970.

ЈАПАН

Протекле седмице одржана је сједница MPC BoJ, након које је саопштено да ће BoJ задржати референтну каматну стопу на нивоу од -0,1%, како би омогућила већу флексибилност програма квантитативних олакшица, а што је у складу с очекивањима према којима ће бити потребно још времена прије него што инфлација достигне циљани ниво од 2%. Референтни принос на десетогодишње обвезнице је остао фиксиран на око 0% уз дозвољене осцилације од око 20 базних поена. BoJ је ревидирала на ниже прогнозе инфлације те се очекује да ће стопа инфлације у првом кварталу наредне године биљежити раст на 0,9% (претходно прогнозирано 1,1%). BoJ не очекује да ће се у 2020. години достићи циљани ниво инфлације од 2% те се прогнозира стопа од 1,5%, која је, такође, смањена с претходно прогнозираних 1,6%. Истовремено, BoJ је објавила и прогнозе БДП-а, по којима се у текућој години очекује раст од 1,4%, док у 2019. и 2020. години раст од 0,8% У међувремену, премијери Индије и Јапана договорили су се да ће покренути редовне преговоре између својих министара одбране и министара иностраних послова, који за циљ имају проширење сарадње у областима пољопривреде и дигиталних технологија. Такође, владе ове двије земље ће закључити билатерални споразум о размјени валута у вриједности од 75 милијарди USD. BoJ је саопштила да је током октобра купила рекордну количину ETF-ова, односно 867,6 милијарди JPY (7,7 милијарди USD). Истовремено, BoJ је трећи пут заредом промијенила свој мјесечни план куповине обвезница, а промјене се односе на износе куповина, као и на фреквенције. Наиме, BoJ је одлучила у новембру смањити број куповина обвезница рочности од једне до пет година на четири с претходно планираних пет операција откупа, док ће истовремено повећати износе за сваку операцију.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

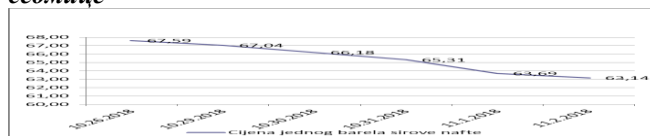
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености СЕП	2,4%	2,3%	2,4%
2.	Малопродаја (Г/Г) СЕП	2,1%	2,1%	2,7%
3.	Индустријска производња (Г/Г) Р СЕП	-2,1%	-2,9%	0,2%
4.	Индекс потрошачког повјерења ОКТ	43,5	43,0	43,4
5.	Поруцбине грађевинског сектора (Г/Г) СЕП	-	1,0%	0,5%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора F ОКТ	-	52,9	52,5
7.	Монетарна база (Г/Г) ОКТ	-	5,9%	5,9%
8.	Продаја аутомобила (Г/Г) ОКТ	-	13,0%	-3,1%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 127,60 на ниво од 128,92. JPY депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 111,91 на ниво од 113,20.

НАФТА И ЗЛАТО

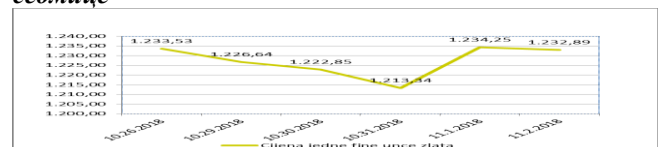
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 67,59 USD (59,27 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је биљежила смањење на најнижи ниво од априла текуће године. Пажња учесника на овом тржишту била је усмјерена на анализе и очекивања о ефектима које ће обнављање санкција Ирану од стране САД, а које су ступиле на снагу у недјељу (4.11.2018. године), имати на глобално тржиште овог енергента. Почетком протекле седмице, Саудијска Арабија и Русија су сигнализирале да ће повећањем обима производње нафте надомјестити недостатке овог енергента, након активације санкција. Ово је умирило инвеститоре да у кратком року неће доћи до значајне неравнотеже између понуде и тражње за нафтом. Током протекле седмице објављен је податак о расту производње нафте у САД на рекордно висок ниво, током септембра, од 11,8 милиона барела дневно. Међутим, поред тога, објављен је и податак о расту америчких залиха нафте за 3,2 милиона барела на седмичном нивоу, што је подстакло забринутост код инвеститора да раст обима тражње за нафтом у САД не прати раст обима понуде овог енергента, што је утицало на смањење цијене нафте. Током протекле седмице објављен је и податак о најспоријем темпу раста обима производње кинеског прерађивачког сектора у посљедње двије године, што је неповољна вијест за цијену овог енергента. На затварању тржишта у петак, цијена једног барела сирове нафте је износила 63,14 USD (55,44 EUR), што на седмичном нивоу представља смањење од око 6,6% и највећи седмични пад од фебруара ове године.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.233,53 USD (1.081,76 EUR). Кретање цијене једне fine унце злата је током протекле седмице у значајној мјери пратило кретање курса EURUSD. Наиме, смањење овог курса на најнижи ниво од јуна прошле године је утицало на смањење вриједности злата на најнижи ниво у посљедње три седмице. Највећи утицај на овакво кретање вриједности USD и цијене злата су имали политички догађаји у еврозони, али и поштрење трговинских односа између САД и Кине. Предсједник САД Trump је најавио проширење тарифа на увоз добара из Кине у вриједности од 267 милијарди USD. Поред наведеног, допринос смањењу тражње за златом је дао и опоравак вриједности америчких акцијских индекса. Према саопштењу World Gold Councila, централне банке су током трећег квартала извршиле куповину монетарног злата у вриједности од 5,7 милијарди USD, што представља њихов највећи обим куповине у посљедње три године. Највећи купци су биле централне банке Русије, Казахстана и Турске, које су у том периоду купиле 148,4 тоне злата, што је за око 22% више у односу на исти период прошле године. Међутим, истовремено, фондови који инвестирају у злато су у том периоду забиљежили први одлив средстава од 2016. године те су извршили нето продају злата у износу од 116 тона, односно 4,5 милијарде долара. Према анкети спроведеној на конференцији LBMA, која је окупила све главне учеснике на тржишту злата, цијена једне fine унце злата би током наредне године могла бити повећана на ниво до 1.532 USD, што је најоптимистичнија прогноза у посљедњих 6 година. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.232,89 USD (1.082,62 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.